

\$ May 2nd

578.3

✓

0117179 1022

1881.

Carl Bovallius

Anmärkingar om Portunidsläktet
Thranites.

← Öfversigt af Kongl. Vetenskaps-Akademi-
ens Förhandlingar, 1881.

LIBRARY
UNIVERSITY OF MICHIGAN

INVERTEBRATE
ZOOLOGY
Crustacea

17/5 Ernst The Smithsonian Institution
from the author

Anmärkingar om Portunjidslägget *Thranites* C.Bs.

Af CARL BOVALLIUS.

Tafeln II.

[Meddeladt den 9 Februari 1881.]

Då den år 1876 i Öfversigten af Kongl. Vetenskaps-Akademiens Förhandlingar publicerade beskrifningen öfver *Thranites velox* grundar sig på undersökning af ett enda exemplar, finnes i densamma åtskillig brist och missuppfattning; det har därför varit en stor tillfredsställelse för författaren, att få undersöka ytterligare tre exemplar, af Riks-museum förvärfvade under de sistförflutna åren. Äfven dessa individer äro tagna på den s. k. Havbroen, en lång, vester om Bergen, parallelt med kusten löpande bank, på ett djup af 100—200 famnar.

Två af de nya exemplaren äro hanar, begge tydligen yngre än typexemplaret. Det tredje, det minsta af dem, är en hona.

Hvad *ryggsköldens* skulptur beträffar, så visar sig hos dessa yngre exemplar en vinkelrätt från limes framåt utgående svagt markerad köl, som slutar i en liten spetsig knöl midt emellan den främre regionens transversella åsar. Framför dessa sistnämnda, vid början af pannfältet, äro två små knölar belägna. De äro tydligast hos det yngsta exemplaret (Tafel II fig. 1).

I nyssnämnde beskrifning uppgifves det att frontalkanten är delad i fyra lober. De nu föreliggande exemplaren visa, att den i sjelfva verket är delad i tre, temligen likstora lober. Den mellersta af dessa är dock mer eller mindre djupt inskuren i främre kanten och visar derigenom antydning till tuedelning. Denna inskränning blir med tilltagande ålder allt dju-

pare och slutligen tyckes mellanloben, såsom fallet är hos det först beskrifna djuret, bestå af två skilda lober. (Tafl. II fig. 1—4).

Limitartaggarne variera något i längd, men äro dock alltid mer än dubbelt så långa som temporaltaggarne.

Stjerten är hos hanen femdelad, med tredje, fjerde och femte lederna sammanväxta. (Tafl. II fig. 3.) Hos honan är den proportionsvis längre och bredare än hos hanen, sjudelad, med alla lederna fria. Första leden är liten; andra och tredje ungefär lika långa, men den tredje något bredare än den andra; de följande tilltaga i längd, men afsmalna bakåt, sjunde leden är triangulär. (Tafl. II fig. 11.)

De honliga genitalöppningarna äro belägna på det tredje segmentets sternaldel, mediant, nära hvarandra.

Det fjerde benparet, som saknades hos det gamla exemplaret, finnes hos två af de nya, och visar sig vara det längsta af alla, nästan dubbelt så långt som bredden af ryggskölden. I öfrigt är det af samma utseende som de närmast föregående.

Stjertbenen äro hos hanen två par, det första och det andra, flere äro ej utvecklade. Det första stort, väl utveckladt, det andra litet, när knappt tredjedelen af det förstas storlek. Hos honan finnas fyra par, det andra till det femte; de bestå här af ett bredt kort fotskaft, protopodit, och två långa smala cilierade grenar, en endopodit och en exopodit. Endopoditen består af en basaldel med svag antydning till segmentering och en 5—7-ledad svepa, tätt cilierad, exopoditen utgöres af en lång rikt cilierad led, som äfven visar spår af segmentering. (Tafl. II fig. 12—14).

Här nedan följa släkt- och art-diagnoser, rättade, och en tabell öfver de olika exemplarens mått för att visa proportionen mellan de olika delarne hos djuren vid olika ålder. Exemplet N:o 1 är typexemplaret, det största och äldsta, N:o 2 är äfven en hane, något yngre än N:o 1, N:o 3, hane, betydligt yngre, N:o 4 en hona, minst och säkerligen yngst af dem.

Thranites. BOVALLIUS 1876.

Diagn. Cephalothorax hexagonus, latitudine longitudinem quarta parte superante. Frons rectus, paullo productus, tertiam partem latitudinis thoracis haud æquans. Aculei frontales tres lobiformes, medius bifurcatus. Oculi dimidia longitudine thoracis distantes. Antennæ exteriores extra orbitas. Aculei temporales quattuor, æquales. Aculeus limitaris præcedentibus plus quam duplo longior.

Pedes secundi et tertii paris longi, quarti paris longissimi, fere duplo latitudinem thoracis superantes.

Pedes quinti paris latitudine thoracis longiores.

Abdomen maris quinquepartitum, segmentis III, IV et V coalitis.

Abdomen feminae septempartitum.

Sternum latum, sutura segmenta tria ultima occupante.

Thranites velox. BOVALLIUS 1876.

Scutum dorsuale convexum, antica parte granulatum.

Aculeus frontalis medius plus minusve bipartitus. Aculeus limitaris lævis, conicus, sursum leniter versus.

Pedunculi oculorum diametris breviores.

Pedes primi et secundi paris longitudine æquales.

Pedes quarti paris longissimi.

Pedes quinti paris longi, articulis ultimis perlatis.

Mått.

	Exemplar.			
	N:o 1.	N:o 2.	N:o 3.	N:o 4.
Kroppens längd.....	43 mm.	37,5 mm.	33 mm.	27,5 mm.
” bredd.....	56 ”	46 ”	43 ”	33 ”
Bredd mellan spetsarne af				
limitartaggarne.....	70 ”	65 ”	55 ”	46 ”
Frontalkantens längd.....	15 ”	13 ”	12 ”	10 ”
Temporalkantens längd.....	18 ”	15 ”	14 ”	10,3 ”
Limitartaggens ”.....	11 ”	11,5 ”	9 ¹⁾ ”	8 ”
” bredd vid basen.....	5 ”	4,5 ”	4 ”	3 ”
Sidokantens längd.....	18 ”	15 ”	14 ”	10,3 ”
Bakre kanten af ryggskölden.....	39 ”	33 ”	31 ”	24,5 ”
Sternums längd.....	29,5 ”	26 ”	24 ”	16 ”
Stjertens ”.....	27 ”	24 ”	22,5 ”	23 ”
Ögat med skaft.....	7,4 ”	5,5 ”	5 ”	5,3 ”
Ögats diameter.....	4,6 ”	4 ”	3,8 ”	3 ”
Första benparets längd.....	86 ”	70 ”	62,5 ”	48 ”
Handens ”.....	43 ”	36 ”	31 ”	24 ”
Dactyli ”.....	21 ”	18 ”	17 ”	12 ”
Andra benparets ”.....	85 ”	70 ”	67 ”	52 ”
Tredje ”.....	102 ”	84 ”	79 ”	62 ”
Fjerde ”.....	— ”	— ”	81 ”	68 ”
Femte ”.....	70 ”	59 ”	53 ”	41 ”

¹ Spetsarne afbrutna.

Förklaring öfver figurerna.

Tafl. II *Thranites velox* BOVALLIUS.

- Fig. 1. Främre kroppsregionen hos exemplaret N:o 4. ♀.
 » 2. Pannregion N:o 3. ♂.
 » 3. » N:o 2. ♂.
 » 4. » N:o 1. ♂.
 » 5. Den venstra maxillen af första paret.
 » 6. Borst från densamme.
 » 7. Taggar » »
 » 8. Den venstra maxillen af andra paret.
 » 9. Sternum (♀).
 » 10. Hancens stjärt.
 » 11. Honaus »
 » 12. Det venstra stjärtbenet af andra paret hos honan.
 » 13. Det venstra benet af fjärde paret.
 » 14. Borst från svepau hos femte benparet.

